

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 5053
Tarih: 18.08.2017

16092

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

tarafından

Anayasanın 96. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ertuğrul KÜRKÇÜ
İzmir Milletvekili

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 12 Temmuz 2017'de, 15 Temmuz anma etkinlikleri kapsamında Uluslararası Yatırımcılar Derneği'nin (YASED) düzenlediği toplantıda "Biz OHAL'i iş dünyasının daha rahat çalışması için getirdik. İş dünyasında herhangi bir sıkıntı-
nız aksamanız var mı? Biz göreve geldiğimizde OHAL vardı. Şimdi grev tehdidi olan yere OHAL'den istifade izin vermiyoruz. Bunun için kullanıyoruz OHAL'i. Fotoğraf oldukça net." demiştir.

Erdoğan, 3 Haziran 2017'de katıldığı MÜSİAD toplantısında da OHAL'in kaldırılmasını isteyenlere sitem ederek OHAL'in patronların önünü açtığını söylemiş. "öyle ikide bir kalkacak, hemen grev, bilmem ne kusura bakma arkadaş" diyerek grev yasaklarıyla ilgili bir nevi OHAL garantisi verdiğini ifade etmiştir.

Buna karşılık işçi sendikaları konfederasyonları, ısrarla emek mücadelesine ket vurarak çalışma yaşamını baskılayan OHAL'in kaldırılmasını isterlerken sermaye kuruluşları arasında da Türkiye'yi uluslararası alanda itibarsızlaştırdığı ve kredibilitesini düşürdüğü gerekçesiyle OHAL'in kaldırılması görüşü daha sık ifade edilmeye başlamıştır.

OHAL'in 21 Temmuz 2016'da ilan edilmesinden bugüne Birleşik Metal-İş'e üye işçiler tarafından 18 Ocak 2017'de başlatılmasına karar verilen Asil Çelik'te, 20 Ocak 2017'de Birleşik Metal-İş'e üye işçilerin başlattığı EMİS'e bağlı işyerlerindeki grevler "milli güvenliği bozucu" nitelikte olduğu gerekçesiyle yasaklandı. BANKSİS üyelerinin Akbank'ta grevi, "ekonomik ve finansal istikrarı bozucu nitelikte" olduğu gerekçesiyle 20 Mart'ta başlamadan yasaklandı. Kristal-İş'e üye işçilerin 24 Mayıs 2017'de Şişecam'da başlatacağı grev başlamadan 22 Mayıs'ta yasaklandı. Petrol-İş'e üye işçilerin Mefar İlaç Fabrikası'nda başlatacağı grev, "genel sağlığı bozucu nitelikte" görüldüğünden 5 Haziran'da yasaklandı. İşçi sendikalarının grev erteleme kararlarına karşı protestoları ve hak arayışları ise her defasında OHAL gerekçesiyle engellendi.

Toplu sözleşme ve grev, devletin işverenleri koruması gereken bir “tehdit” değil, işçilerin büyük tarihsel mücadeleleriyle kazanılan ve Türkiye’nin tarafı olduğu uluslararası konvansiyonlarla, özellikle BM Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleriyle korumayı taahhüt ettiği evrensel bir haktır.

Bu gerekçe ile

1. Hükümet OHAL’in süregitmesini “millete karşı değil devletin içindeki darbecilere” karşı ilan edilmiş olmasıyla gerekçelendirmektedir. Hükümet grev hakkını OHAL gerekçesiyle engellerken işçilerin “millet”e dahil olmadığını mı varsaymaktadır? “İş dünyasının daha rahat çalışması” hükümetin OHAL ilanı gerekçeleri arasında sayılmakta mıdır?
2. AKP iktidara geldiğinde ya da AKP iktidarına öngelen dönemlerde Türkiye’de yaygın bir “grev tehdidi” var mıydı? AKP iktidara gelirken sermaye sahiplerine ve işveren kuruluşlarına “grev tehdidini sona erdirmeye” taahhüdünde bulunmuş mudur? Greve çıkan işçi ve işyeri ile grevde geçen işgünü sayısı bakımından AKP iktidarını önceki hükümetlerden ayırt eden göstergeler nelerdir?
3. AKP iktidarı boyunca kaç grev hükümet kararıyla engellenmiş veya ertelenmiştir? Bu grev girişimleri hangi iş kollarında ve hangi kuruluşlarda gerçekleşmiştir?
4. Grev hakkının ertelenmesi için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin hangi maddeleri askıya alınmıştır, bu işlem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin hangi maddesine dayandırılmaktadır?
5. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) ve Dünya Sendikalar Federasyonu’nun (WFTU) Bakanlığınızca bu konudaki başvuru ve itirazlarına nasıl yanıt verilmiştir?
6. “Misyon ve vizyon”u “işçilerinin çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerini korumak ve bunları sürekli kılmak” olarak belirlenmiş olan Bakanlığınız neden Anayasal bir hak olan işçi grevlerinin engellenmesi karşısında işçi haklarını koruyacak bir çalışma yapmamaktadır?
7. AKP Genel Başkanı’nın yukarıda sözü edilen açıklamalarının, işverenleri, en önemli mücadele aracı olan grev hakkı elinden alınmış işçilerin diğer sosyal ve ekonomik haklarının gaspına da özendirme ihtimali karşısında Bakanlığınız, OHAL bahanesiyle işçi haklarının gaspına yönelik girişimler için önlem almakta mıdır? Bu tür girişimlerin tespit edilmesi için bir çalışma yürütülmekte midir? Bu doğrultuda alınması düşünülen önlemler nelerdir?